

Babberup

Babberup ligger lige vest for Dalby, kun adskilt af Freerslev Å. Landsbyen er lille, og har ca. 14 husstande.

Umiddelbart øst for byen ligger Vordingborgvej, som forbinder Vordingborg (40 km) med Køge (20 km). På strækningen ligger også Rønnede, Dalby og Herfølge.

Byen i landskabet

Landskabet omkring Babberup er meget dynamisk. Nord om landsbyen løber et højdedrag (randmoræne) mellem Dalby og Bjerrede, mens området syd og vest om byen er præget af det bakkede landskab omkring Bregentved Slot. Udover de højtliggende områder rundt om byen, løber Freerslev Å nord- og øst om byen.

Freerslev Å løber i en markant lille ådal hvor Babberup ligger på ådalens vestlige kant.

Området øst for byen ned mod åen, bliver i dag – som tidligere – brugt som ekstensive arealer til græsning af husdyr – i dag dog primært heste. Øst for landsbyen følger åen sit naturlige forløb, mens forløbet mod nord er rettet ud. På trods af Freerslev Ås begrænsede størrelse, er ådalen meget markant, med stor højdeforskel mellem top og bund/ålb. Ådalen er sandsynligvis årsagen til, at Dalby og Babberup ikke er vokset sammen til én sammenhængende landsby.

Fra syd ser man straks ådalens markante forløb øst om landsbyen. Området syd for landsbyen er ikke tilplantet, hvilket forstærker indtrykket af det meget kuperede terræn.

Arealerne tættest på ådalen bruges som ekstensive græsningsarealer, og konturerne i landskabet er derfor meget markante. Landskabet består herudover af intensivt landbrug og få skove.

Byens opbygning og udformning

Landsbyens udstrækning er stort set bevaret i forhold til den oprindelige opbygning. I byens sydlige del, har nyere driftsbygninger dog ændret den oprindelige afgrænsning en smule, mens et enkelt enfamiliehus blev bygget øst for Høsten Teglværksvej i 1934 og har ændret den oprindelige afgrænsning her.

I byen ses stadig spor efter udskiftningen i år 1800. Dette ses bl.a. ved at tre læhegn/diger "stråler" ud fra byen og viser hvordan jorden dengang blev fordelt mellem landmændene. Tidligere optegnelser viser, at der har været en vandmølle i byen, men levn fra dens tilstedeværelse kan ikke ses den dag i dag. Gårdene på Høsten Teglværksvejs østside ligger samme sted som de tidligere gårde har ligget.

Babberup er opbygget som en slynget vejby, hvor gårdene ligger i en næsten lige linje langs vejen og hvor hver ejendoms marker ligger i direkte forbindelse med gården. Vejen følger desuden terrænets og heraf ådalens kurver. På østsiden af

Billede 1: udsigt over Freerslev ådal fra syd,

På trods af at byens gade er snæver og slynget, er der stadig åbent indsigt til husene og også periodevis udsyn over ådalen. Der er kun få plankeværk og høje villahække, så husenes arkitektur og beliggenhed skaber en fin helhed. Et enkelt parcelhus ligger i byens gårdække mod vest. Huset ligger midt på grunden, hvor gården tidligere har ligget. Da toften holdes åben og fri for hækbeplantning, er huset ikke malplaceret, men fremstår som en del af gårdækken.

Landsbyanalyser, Babberup

Bebyggelserne i Babberup

Langt de fleste huse i landsbyen er enten gamle gårde eller traditionelle længehuse i bindingsværk eller teglsten i rødt eller gult. Der er dog enkelte nyere huse i form af 1-planshuse med lav taghældning og en traditionel villa fra 1970'erne.

På trods af disse undtagelser fremstår landsbyen som en samlet helhed, hvilket primært skyldes de åbne forhaver og generel manglende beplantning langs grundene.

Funktioner og aktiviteter

Byen har på nuværende tidspunkt ingen funktioner, men fungerer i dag som bosætningsby. En stor del af gårdene fungerer dog stadig som landbrug. Al service og detailhandel findes i Dalby og Haslev.

Byens grønne elementer

Gadekæret ligger i landsbyens sydlige del, lige ved landsbygrænsen. Gadekæret er indhegnet og indrammet med betonkanter. Kun små træer afgrænser gadekæret mod vest. Gadekæret har tydelig vandflade, men er lettere tilvokset mod syd.

Særlige værdier og sårbarheder

Babberup er en lille landsby, som udelukkende består af en landevej med en enkelt bivej. Den begrænsede vækst har været med til at bevare byens oprindelige opbygning, som er en del af byens kulturhistoriske fortælling. Byen er derfor sårbar overfor udvikling i form af nye boligområder og opførelse af moderne bebyggelse. De huse der på nuværende tidspunkt ligger i byen er indpasset, således at byen fremstår som en samlet helhed. Landsbyen er desuden et godt eksempel på, hvordan landskabet og naturressourcerne har haft betydning for landsbyernes beliggenhed og udformning. I Babberup har nærheden til den lerholdige jord og adgangen til vand via åen og græsningsmuligheder på åens tilstødende enge haft afgørende betydning.

Anbefalinger

Babberup er i dag tydeligt afgrænset i forhold til det åbne land. Der bør ikke opføres nye huse udenfor landsbyen, da dette vil svække afgrænsningen, både mod det åbne land, men også mod Dalby.

Der bør ikke være mulighed for huludfyldning i landsbyen. Ved genopførelse af nye huse, bør disse opføres som 1½ plan længehuse, i overensstemmelse med den traditionelle byggeskik på landet. De eksisterende huse er overvejende opført med facader i bindingsværk og i røde eller gule teglsten og matte tagmaterialer. Disse materialevalg bør respekteres både ved nyopførelse og renovering.

Engområderne ned mod åen, bør fortsat afgræsses for at sikre den fine og markante udsigt der er udover ådalen.

Navn

Babberup bliver første gang omtalt i 1364, dengang som Babæthorp. Babbe henviser formentlig til et mandssnavn eller tilnavn. -thorp eller -rup henviser til byens status som udflytningsby.

Grundet byens placering tæt på Freerslev Å, har der tidligere været en mølle i byen, Babberup Mølle.

Møllen er formentlig nedlagt omkring det 17. århundrede.

Billede 2: Første gård man kommer til ved ankomst fra syd. Til venstre i billedet ses gadekæret.